

Actielijst met tijdspad

De paragrafen en/of hoofdstukken in deze lijst vernoemd (b.v. zie ook 1.1), verwijzen naar het document 'Info 18 jaar en een beperking'. Deze is binnenkort op de website van het CJG te vinden als naslagwerk.

Vanaf 12 jaar

- Vanaf 12 jaar ga je steeds meer mee bepalen en ben je ook steeds meer 'mee verantwoordelijk' voor wat je doet en de gevolgen daarvan. (zie ook 1.1)
- tussen de 16 en 18 jaar is een jongere 'juridisch bekwaam' je mag wettelijk medische behandelingsovereenkomsten aangaan, en je mag bepalen dat je je ouders hier niet bij wilt hebben. (zie ook 1.8)

12 maanden voor de 18e verjaardag

- Oriëntatie op wettelijke vertegenwoordiging (curatele / bewindvoering / mentor). (zie ook hoofdstuk 1) Wat is er nodig, door wie, waar en hoe vraag je dit aan?

6 maanden voor 18e verjaardag

- Bij twijfel over wettelijke vertegenwoordiging, advies en informatie vragen via het CJG (Centrum voor jeugd en gezin);
- Documenten verzamelen/opvragen voor het aanvragen van wettelijke vertegenwoordiging (curatele / bewindvoering / mentor).

5 maanden vóór 18e verjaardag

- Wanneer je extra ondersteuning nodig hebt kan die geregeld worden via de WMO, informatie hierover krijg je bij de gemeente. Wanneer je al hulp hebt vanuit de Jeugdwet zorgt het CJG voor een warme overdracht. Binnen de WMO kan de keuze gemaakt worden om zorg via PGB of ZIN aan te vragen, voor PGB gelden extra verantwoordelijkheden vanaf het 18^e jaar (zie ook 2.3);
- via het UWV kan een Wajong-uitkering aangevraagd worden. Het arbeidsvermogen wordt beoordeelt door het UWV. Deze beoordeling kost tijd, geadviseerd wordt dit een aantal maanden voor de 18^e verjaardag aan te vragen (zie ook 2.4).

4 maanden vóór 18e verjaardag

- DigiD aanvragen via <https://digid.nl/aanvragen>;
- voorbereiden aanvraag wettelijke vertegenwoordiging (curatele / bewindvoering / mentor).

3 maanden vóór 18e verjaardag

- Wettelijke vertegenwoordiging aanvragen (curatele / bewindvoering / mentor).;
- tegemoetkoming scholieren aanvragen. Dit is voor kinderen die 18 jaar worden en nog op het voortgezet onderwijs zitten. Je bent dan 18 en scholier en nog geen student. Na de 18e verjaardag aanvragen is ook mogelijk, uiterlijk tot het schooljaar voorbij is. Een schooljaar loopt van 1 augustus t/m 31 juli (zie ook 3.2);
- studiefinanciering aanvragen met DigiD via 'Mijn DUO' (zie ook 3.1);
- oriënteren op werk en inkomen en aanvragen uitkeringen, wordt geadviseerd in het jaar voorafgaand aan je 18^e verjaardag minimaal 3 maanden van te voren (zie ook 4.4).

2 maanden vóór 18e verjaardag

- Jongeren die 18 jaar worden moeten een eigen zorgverzekering afsluiten. Binnen vier maanden na de achttiende verjaardag moet je ten minste een basisverzekering hebben afgesloten. Ouders ontvangen 4 tot 6 weken voor de 18^e verjaardag van de jongere een bericht van de zorgverzekering. Doe je dit niet dan ga je automatisch mee op de (vaak duurder) polis van je ouders en kun je schulden opbouwen die voor jouw rekening zijn! (zie ook 2.2)

1 maand vóór 18e verjaardag

- Bankzaken regelen: Het bereiken van de 18 jarige leeftijd is voor banken aanleiding om een gratis kinder rekening om te zetten in een volwassen rekening (niet gratis). Om deze rekening te kunnen gebruiken moet de jongere zich bij de bank legitimeren.
Vanaf 16 jaar kun je samen met je ouders internetbankieren. Hierdoor heb je twee jaar de tijd om te oefenen. Vanaf de dag dat je 18 jaar wordt kunnen je ouders niet meer kijken op je rekening, tenzij je dit samen gaat regelen bij de bank (zie ook 4.1);
- Hebben je ouders een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering?
 - Ja: blijf je thuis wonen of een studentenkamer, dan blijf je meeverzekerd.
 - Nee: of ga je helemaal zelfstandig wonen, zorg dan dat je verzekerd wordt. Anders kun je grote schulden krijgen wanneer je iets (per ongeluk) kapot maakt bijvoorbeeld bij vrienden, familie, in een winkel, in een vakantiehuisje etc.

Vanaf de 18^e verjaardag

- Zorgtoeslag kun je aanvragen vanaf je 18e verjaardag. Vanaf die maand moet je namelijk premie voor je zorgverzekering betalen (zie ook 2.2);
- als je zorg ontvangt via PGB of Zorg in natura betaal je zelf een verplichte eigen bijdrage aan het CAK (Centraal administratie kantoor) voor de te ontvangen zorg (zie ook 2.5);
- kun je bijzondere bijstand aanvragen (zie ook 2.5);
- eindigt het ouderlijk gezag (zie ook 1.1);
- vervalt kinderbijslag. Wanneer de jongere eerder dan zijn 18^e verjaardag recht heeft op studiefinanciering dan vervalt de kinderbijslag per die datum. Minderjarige mbo-studenten die een beroepsopleidende leerweg (bol) volgen kunnen een studentenreisproduct krijgen. Het studentenreisproduct is een onderdeel van de studiefinanciering, maar heeft geen gevolgen voor de kinderbijslag (zie ook 2.1);
- het kindgebonden budget eindigt in de maand van de 18e verjaardag van de jongere (zie ook 2.1).

Leerlingenvervoer

- Je vraagt het leerlingenvervoer aan bij je gemeente. Voor elk schooljaar moet je een nieuwe aanvraag indienen (zie ook 3.3)

18 jaar en dan

Administratie

Een groot aantal belangrijke documenten ontvang je tegenwoordig digitaal. Bewaar deze goed zodat je de documenten altijd terug kunt vinden. Daarnaast ontvang je straks belangrijke documenten per post. Koop een goede multomap met insteekhoesjes om je administratie in te bewaren.

Om een duidelijk overzicht te krijgen van je inkomsten en uitgaven kun je een kasboekje bijhouden. Voor meer informatie kijk op www.nibud.nl

DigiD

De DigiD is een persoonlijke code om een 'digitale handtekening' te plaatsen. Je hebt een DigiD nodig als je bijvoorbeeld studiefinanciering of zorgtoeslag wil aanvragen. Je vraagt een DigiD gratis aan op www.digid.nl

Wil je studiefinanciering aanvragen? Vraag dan een code met SMS functie aan.

Mijn overheid

De overheid communiceert voor een groot gedeelte digitaal. Dit gebeurt via een digitale postbus. Je kunt deze activeren via www.mijn.overheid.nl. Belangrijke post zoals bijvoorbeeld belastingdienst en gemeentelijke informatie wordt via deze postbus gedeeld.

Zorgverzekering

Zodra je 18 jaar bent, moet je een eigen zorgverzekering kiezen. Voor die tijd ben je gratis verzekerd bij je ouders. Een zorgverzekering kies je op basis van je eigen zorgbehoefte. Dit kun je doen door polisvoorwaarden van verschillende zorgverzekeraars te vergelijken. Dit kan bijvoorbeeld op www.independer.nl

Zorgtoeslag

Zorgtoeslag is een maandelijkse, inkomensafhankelijke, tegemoetkoming van de Belastingdienst. Je kunt zorgtoeslag aanvragen om een deel van je zorgverzekering mee te betalen. Deze toeslag moet je zelf aanvragen met behulp van je DigiD. Je kunt de toeslag aanvragen vanaf de dag waarop je zorgverzekering ingaat via www.toeslagen.nl

Let op! Veranderd je inkomen, geef dat dan direct door.

Belastingteruggave

Je bent nu ook verantwoordelijk voor belastingaangifte. Het is belangrijk om te checken of je geld terug kunt krijgen van de belastingdienst. Je kunt het programma voor belastingaangifte downloaden bij www.belastingdienst.nl

Kom je er niet zelf uit, neem dan contact op met de belastingdienst.

Studiefinanciering vanaf 18 jaar

Voortgezet onderwijs

Je kunt een tegemoetkoming scholieren aanvragen, onafhankelijk van het inkomen van je ouders. Aanvullende toelage is mogelijk bij een laag inkomen van je ouders. De tegemoetkoming is een gift.

MBO

Studiefinanciering voor mbo bestaat uit vier onderdelen: basisbeurs, aanvullende beurs, lening & studentenreisproduct. De basisbeurs en het studentenreisproduct zijn voor iedereen (gift). De aanvullende beurs en een lening kun extra aanvragen. Het reisproduct kun je aanvragen, ook als je nog geen 18 bent.

HBO/WO

Studiefinanciering voor hbo/wo bestaat uit vier onderdelen: lening, studentenreisproduct, aanvullende beurs & collegegeldkrediet. Lening, reisproduct & collegegeldkrediet zijn voor iedereen. Aanvullende beurs is afhankelijk van het inkomen van je ouders. Je studiefinancier is een lening. Het studentenreisproduct en de aanvullende beurs kunnen een gift worden. Voor meer informatie en de aanvraag:

www.duo.nl

Inschrijven als woningzoekende

Vroeg of laat verlaat je het ouderlijk huis. Het duurt vaak een aantal jaren voordat je in aanmerking komt voor een huurwoning. Je kunt je nu alvast inschrijven. Wil je graag in Leudal blijven wonen: www.thuisinlimburg.nl.

Ga je studeren en weet je nog niet precies in welke stad? Schrijf je toch alvast in op websites zoals www.kamernet.nl of www.rooming.nl

Overige verzekeringen

In tegenstelling tot de zorgverzekering zijn verzekeringen zoals reisverzekering, aansprakelijkheidsverzekering & uitvaartverzekering niet verplicht.

Bij de meeste ben je meeverzekerd bij je ouders zolang je thuis woont of studeert en op kamers woont. Maar soms is er een leeftijdsgrens. Check samen met je ouders de polis voorwaarden zodat je niet voor verassingen komt te staan!

Justyoung

Justyoung is de website voor en door jongeren uit Midden- Limburg. Hier vind je verhalen en filmpjes, kun je ervaringen delen met andere jongeren op ons anonieme forum en wordt je wijzer van de info van de experts. www.justyoung.nl

Hulp nodig?

Kom je er zelf niet uit? Of vind het prettig als iemand met je mee kijkt? Neem gerust contact op of kom langs tijdens onze inloop:

AMW-ML
Schoolstraat 35
6093 EH in Heythuysen
088-6560600

Spreekuur (zonder afspraak) Maandag van 10.00-12.00 uur

Afspraak Wil je op een andere dag of tijd langskomen? Bel ons voor een afspraak tussen 8.30-17.00 uur of vul [dit formulier](#) in: <https://www.amwml.nl/contact/afspraak-maken.html>

Extra tips 18 jaar en een beperking

Verantwoordelijkheden vanaf 18 jaar

- Je mag nu zelf een zorgverzekering en studiefinanciering aanvragen, een bankrekening betalen, contracten tekenen en leningen aanvragen.
- Je bent zelf verantwoordelijk en aansprakelijk als er iets mis gaat. Schulden maken, geld lenen of op krediet kopen, je bent persoonlijk aansprakelijk en moet alles (terug)betalen.
- Je moet zelf toestemming geven wanneer je verzorging, verpleging, behandeling of begeleiding nodig hebt.

Kinderbijslag en kindgebondenbudget

- Ouders ontvangen kinderbijslag t/m het kwartaal waarin het kind 18 wordt, tenzij hij de eerste dag van het nieuwe kwartaal jarig is. Betaling is na afloop en ouders ontvangen een brief van de SVB.
- Zit het kind op school, dan krijgt het waarschijnlijk studiefinanciering of een tegemoetkoming. Meer informatie hierover vindt u op de website van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO): <https://www.duo.nl/particulier/>
- Als een kind studiefinanciering kan krijgen, vervalt de kinderbijslag. Ook als het kind nog geen 18 jaar is. Het maakt niet uit of de studiefinanciering wel of niet wordt aangevraagd. Meer informatie hierover vindt u op: https://www.svb.nl/int/nl/kinderbijslag/kinderbijslag_voor_kind/kindgebonden_budget/geen_kb_toch_kindgebonden_budget/
- Het kindgebonden budget eindigt in de maand van de 18e verjaardag of als de kinderbijslag stopt (b.v. door studiefinanciering of teveel bijverdienen).

Wettelijke vertegenwoordiging

Wettelijke vertegenwoordiging is een maatregel voor mensen vanaf 18 jaar die niet (helemaal) in staat zijn zelfstandig hun eigen belangen te behartigen. De maatregel is vooral **bedoeld om misbruik op het gebied van persoonlijke en/of financiële belangen door anderen te voorkomen**. Dit moet juridisch vastgelegd worden.

- Curatele – voor alle persoonlijke en financiële zaken, persoon is volledig handelingsonbekwaam (kan en mag zelf geen beslissingen nemen op deze gebieden);
- Bewind - alleen voor financiële zaken, persoon blijft handelingsbekwaam (mag zelf nog beslissingen nemen);
- Mentorschap - alleen voor persoonlijke zaken, persoon blijft handelingsbekwaam (mag zelf nog beslissingen nemen).

Ouders of voogd kunnen deze beschermingsregel aanvragen via de kantonrechter voor de 18^e verjaardag. Gemiddeld twee maanden na aanvraag volgt een uitspraak. Er moeten griffierechten worden betaald.

Aanvraag formulieren:

<https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Bewindvoering-en-of-mentorschap.pdf>

<https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Verzoek-onder-curatele-stelling.pdf>

Extra zorg of vervoer aanvragen

- **WLZ:** De Wet langdurige zorg is bedoeld voor mensen die voortdurend (intensieve) zorg nodig hebben in de nabije omgeving. Alles wat je nodig hebt wordt vanuit de Wlz geregeld. Voor aanvraag kun je gebruik maken van het Zorgkompas: <http://www.zorgwijzer.nl/zorgkompas>.
- **ZVW:** Ben je (nog) in staat om thuis te wonen, maar heb je daar wel de nodige verzorging en verpleging bij nodig, dan kom je mogelijk in aanmerking voor zorgvoorzieningen uit de Zvw. Kijk voor meer informatie op: <http://www.zorgverzekering.org/algemene-informatie/zorgverzekeringwet/>
- **WMO:** Wet maatschappelijke ondersteuning zorgt ervoor dat mensen met een beperking de hulp krijgen die zij nodig hebben om mee te kunnen doen in de samenleving en zelfstandig te kunnen (blijven) wonen. In samenwerking met de gemeente wordt bepaald welke maatregelen daarvoor nodig zijn. De zorg kan in natura (ZIN) of in de vorm van een persoonsgebonden budget (PGB) worden ontvangen. Vanuit het CAK wordt er een eigenbijdrage berekend.
- **PGB:** Met een persoonsgebonden budget kun je zelf zorg inkopen bij één of meerdere zorgaanbieders. Het budget wordt door de Sociale Verzekeringsbank beheerd. Het PGB is bedoeld om mensen te ondersteunen die (intensieve) zorg, hulp of begeleiding nodig hebben om zelfstandig te (blijven) wonen en leven. Wanneer je 18 jaar wordt, wordt je zelf verantwoordelijk voor onder andere het afsluiten van contracten met zorgverleners en het bijhouden van zorg-gerelateerde administratie.
- **ZIN:** Bij zorg in natura wordt de zorgaanbieder toegewezen door het zorgkantoor, de zorgverzekeraar of de gemeente. De administratie rond de zorg wordt ook door hen geregeld. Met de zorgaanbieder die de cliënt krijgt toegewezen worden afspraken gemaakt over de manier waarop de cliënt de zorg en ondersteuning wilt ontvangen.
- **Vervoer:** De gemeente bekijkt per leerling of leerlingenvervoer noodzakelijk is. Leerlingen in het voortgezet (speciaal) onderwijs komen alleen in aanmerking voor leerlingenvervoer als zij vanwege een handicap niet zelfstandig naar school kunnen. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/vraag-en-antwoord/krijgt-mijn-kind-leerlingenvervoer> - Wanneer komt mijn kind voor leerlingenvervoer in aanmerking?

Wajong of bijstandsuitkering

Heb je vanaf jongs af aan een ziekte of handicap en kun je daardoor niet of beperkt werken. Kijk dan op

https://www.uwv.nl/particulieren/arbeidsbeperkt/index.aspx?wt_ga1=24612893102_191668035785&wt_kw1=b_24612893102_%2Bwajong voor de mogelijkheden voor de aanvraag van een uitkering Wajong of bijsluiting of maak een afspraak met het IJWV

Hulp nodig?

Kom je er zelf niet uit? Of vind het prettig als iemand met je mee kijkt? N contact op of kom langs tijdens onze inloop:

AMW-ML
Schoolstraat 35
6093 EH in Heythuysen
088-6560600

Spreekuur (zonder afspraak) Maandag van 10.00-12.00 uur

Afspraak Wil je op een andere dag of tijd langskomen? Bel ons voor een afspraak tussen 8.30-17.00 uur of vul de formulier in: <https://www.amwml.nl/contact/afspraak-maken.html>

Vormen van wettelijke vertegenwoordiging

	Curatele	Bewind	Mentorschap
Inhoud maatregel	De meerderjarige wordt handelingsonbekwaam en mag zelf geen rechtshandelingen meer verrichten. Uitzondering: - toestemming van de curator voor een bepaalde rechtshandeling of voor een bepaald doel -beschikken over geld voor levensonderhoud, moet besteed worden aan doel waarvoor gegeven is.	De meerderjarige mag niet zelf beslissen over de goederen die onder bewind staan. Het vermogen wordt beschermd. Bewindvoerder neemt, zoveel mogelijk met rechthebbende, beslissingen. Betrokkene mag zelf beslissen over persoonlijke dingen en alles wat niet onder bewind is gesteld	De meerderjarige mag niet zelf beslissen over verzorging, verpleging, begeleiding en behandeling. Een mentor neemt, zoveel mogelijk samen met de betrokkene, beslissingen op het persoonlijke vlak. Betrokkene behartigt zelf zijn financiële belangen.
Gronden voor instellen maatregel	De meerderjarige is niet in staat om zijn persoonlijke en financiële belangen te behartigen als gevolg van - geestelijke stoornis - verkwisting - gewoonte van drankmisbruik	De meerderjarige is (tijdelijk) niet in staat om zijn financiële belangen te behartigen als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand.	De meerderjarige is (tijdelijk) niet in staat om zijn persoonlijke belangen te behartigen als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand.
Taken Vertegenwoordiger	Curator Behartiging van persoonlijke en financiële belangen. Positie is te vergelijken met die van ouders of voogd. Taken voor behartiging van persoonlijke belangen komen overeen met taken van mentor. Beschermen van vermogen Machtiging nodig van kantonrechter voor veel	Bewindvoerder Behartiging van de financiële belangen. - hij beheert alles wat onder bewind is gesteld en voert administratie over de goederen -bewindvoerder en betrokkene moeten samenwerken voor belangrijke beslissingen, anders is een vervangende machtiging nodig van de kantonrechter - financiële zaken van de betrokkene, bijv.	Mentor Behartiging van belangen op het persoonlijke vlak. -“ plaatsvervangend” denken en handelen voor betrokkene - hij neemt beslissingen op het vlak van verzorging, verpleging, begeleiding en behandeling - treedt in de plaats van betrokkene bij andere handelingen (bijv. inzien van patiëntendossier)

<p>beschikkingshandeling en. (bedragen groter dan € 1000, -) De curator kan rechtshandelingen van curandus vernietigen (beslissingen terugdraaien). Verder voert hij alle taken uit die een bewindvoerder ook doet.</p>	<p>belastingaangifte doen, aanvragen van (bijzondere) bijstand, zorgtoeslag,, huurtoeslag, administratie van een persoonsgebonden budget en zorgt ervoor dat de inkomsten van betrokkene gebruikt worden voor zijn verzorging. Bewindvoerder is aansprakelijk indien hij in de zorg als een goed bewindvoerder tekortschiet, tenzij de tekortkoming hem niet kan worden toegerekend.</p>	<p>- moet betrokkene zoveel mogelijk betrekken bij wat er moet gebeuren en hem stimuleren zoveel mogelijk zelf te beslissen (wilsbekwaam) Heeft alle bevoegdheden die hij in het belang van zijn taak nodig heeft. Gedraagt zich als een goed mentor.</p>
---	--	---

Benoemd wordt

<p>Eén of twee curatoren. Iedere natuurlijke persoon kan tot curator worden benoemd. Geen rechtspersoon mogelijk.</p>	<p>Eén of meer bewindvoerders Zowel natuurlijk persoon als rechtspersoon kan bewindvoerder zijn.</p>	<p>Eén mentor, soms twee. Alleen een natuurlijk persoon kan mentor zijn. Een professionele mentor is mogelijk.</p>
---	--	--

Gevolgen voor betrokkene

<p>Mag zelf geen testament maken. Curator mag ook geen testament maken.</p>	<p>Mag testament maken. Blijft handelingsbekwaam, heeft eigen beslisruimte, mag eenvoudige handelingen doen.</p>	<p>Mag testament maken. Blijft handelingsbekwaam. , mag handelen bij wilsbekwaamheid</p>
---	--	--